

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 30.04.2021

aruandeaasta lõpp: 31.12.2021**sihtasutuse nimi:** Sihtasutus Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus

registrikood: 90015347

tänavatänu nimi, Pärnu mnt

maja ja korteri number: 31-43

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihtnumber: 10119

telefon: +372 6299217

e-posti aadress: info@estdev.ee

veebilehe aadress: <https://www.estdev.ee>

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	22
Bilanss	22
Tulemiaruanne	23
Rahavoogude aruanne	24
Netovara muutuste aruanne	25
Raamatupidamise aastaaruande lisad	26
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	26
Lisa 2 Raha	27
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	28
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	28
Lisa 5 Kasutusrent	28
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed	29
Lisa 7 Tingimuslikud kohustised ja varad	29
Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	29
Lisa 9 Annetused ja toetused	30
Lisa 10 Jagatud annetused ja toetused	31
Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud	31
Lisa 12 Tööjõukulud	31
Lisa 13 Seotud osapooled	32
Lisa 14 Sündmused pärast aruandekuupäeva	32
Lisa 15 SA ühinemine ja mõju netovara muutuste aruandele	32
Aruande allkirjad	33
Vandeauditori aruanne	34

I. ESTDEV – Eesti rahvusvahelise arengukoostöö strateegiline partner

Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus (ESTDEV - Estonian Centre for International Development) on riigi sihtasutus, mis korraldab ja koordineerib Eesti osalemist rahvusvahelise arengukoostöö ja humanitaarabi projektides, eesmärgiga suurendada Eesti panust globaalsesse julgeolekusse ja kestlikku arengusse.

ESTDEV keskendub strateegiliste, laiaulatuslike ja sidusate projektide planeerimisele ja elluviimisele riigi seisukohalt prioriteetsetes sihtriikides ja regioonides ning olulistes valdkondades nagu demokraatliku riigikorralduse tugevdamine ja digilahenduste pakkumine vaesuse vähendamiseks, hariduse edendamiseks ning jätkusuutliku majanduse ülesehitamiseks.

ESTDEV keskendub projektidele, kus Eestil on pikaajaline praktiline kogemus, mida jagada.

ESTDEV-i roll on võimestada ja inspireerida Eesti partnerriike seadma sihte ja leidma innovaatilisi lahendusi oma arenguplaanide elluviimiseks, mis hõlmaks ja tooks tulu kõikidele ühiskonnagruppidele.

Selle saavutamiseks kaasab ESTDEV Eesti kodanikuühiskonna, avaliku ja erasektori tipp-eksperthe ja kogemust, et elluviidavad projektid oleks jätkusuutlikud ning vastaks partnerriigi ootustele ja vajadustele.

Strateegiliste ja sisukate projektide elluviimisega soovib ESTDEV suurendada Eesti nähtavust rahvusvahelise doonori ja partnerina, kasvatada välisrahastuse osakaalu, ning sidustada arengukoostööd senisest paremini Eesti välispoliitika ja majandusdiplomaatiaga.

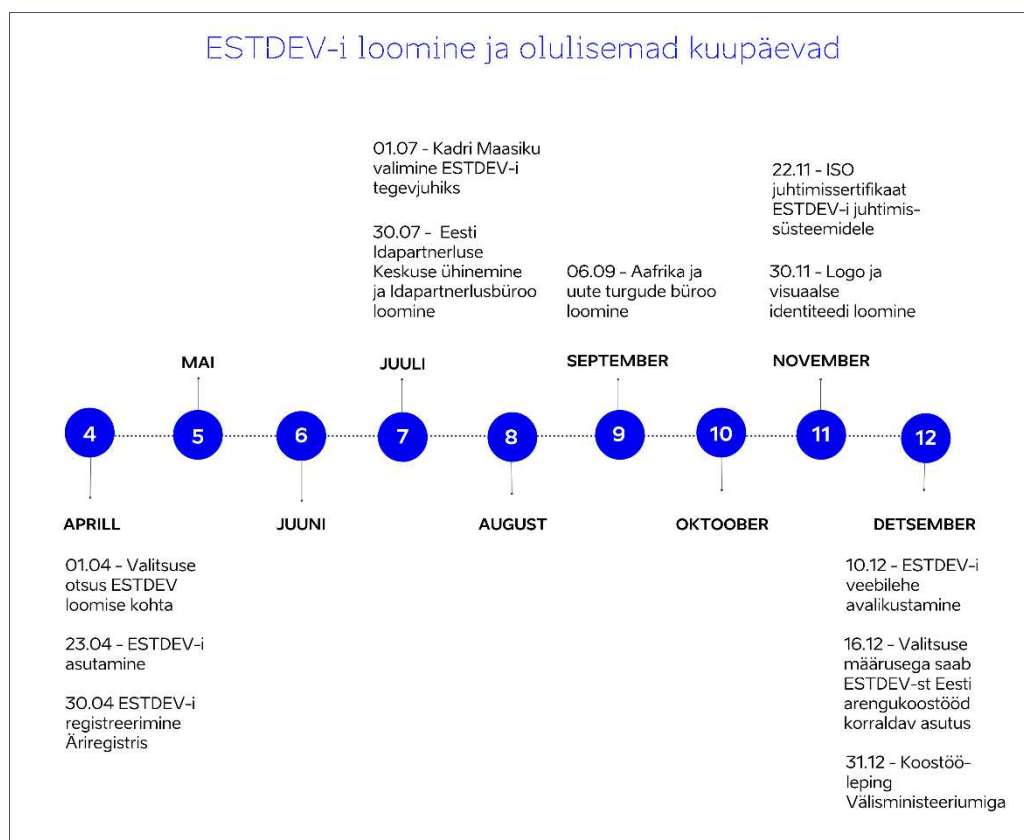
ESTDEV eesmärk on kujuneda kompetentsikeskuseks, luua ja kasvatada arengukoostöö ja humanitaarkriiside lahendamise ekspertiisi Eestis ning kasvatada eestimaalaste teadlikkust arengukoostööst kui vahendist edendada globaalse julgeoleku ja kestliku arengu eesmärke.

II. Organisatsiooni kujunemine

1. aprillil 2021 kiitis Eesti Vabariigi Valitsus heaks Välisministeeriumi ettepaneku luua Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus, et kasvatada Eesti arengukoostöö mõju ja luua eeldused võimekuse kasvuks nii poliitikakujundamises kui ka rakendamisel. ESTDEV asutati 23.aprillil 2021 ja registreeriti Äriregistris 30.aprillil 2021.

Organisatsiooni esimeseks väljakutseks oli **Eesti Idapartnerluse Keskuse (EIPK)** liitmine ESTDEV-ga. Kahe sihtasutuse ühinemiseks sõlmiti ühinemisleping (ühendavaks sihtasutuseks ESTDEV ja ühendatavaks EIPK), tehti ühinemiseks vajalikke toiminguid, sh teavitati töötajaid, tehti ühinemiskanne äriregistris, võeti üle ja vajadusel muudeti majanduslepinguid.

EIPK põhjal tekkis uus struktuuriüksus **Idapartnerlusbüroo**, millele septembris lisandus **Aafrika ja uute turgude büroo**. Märgatavalt tuli tugevdada ka tugistrukture ning võimestada personalijuhtimist, kommunikatsiooni, strateegilist- ja finantsjuhtimist ning haldusküsimuste korraldamist. Detsembrist käivitus **Twinningu** koordineerimine.

Fookus põhitegevusel

Organisatsiooni arendamisel võttis ESTDEV-i juhatus strateegilise suuna keskenduda maksimaalselt põhitegevusele ning osta tugiteenused sisse selleks loodud organisatsioonidest:

- **05.07.2021** Finantsarvestuse- ning personali ja palgaarvestuse teenusleping Riigi Tugiteenuste Keskusega.
- **20.07.2021** Pangateenuste osutamise leping Rahandusministeeriumiga.
- **01.07.2021** ESTDEV alustab raha hoiustamist Riigikassas, mis klassikalisi pangateenuseid osutades tasub ka ESTDEV-i vahendite investeerimistelt teenitud intresse.
- **24.08.2021** Riigihanke korralduse teenusleping Riigi Tugiteenuste Keskusega. Värske organisatsioonina, kel liitumise tulemusena kohe käibed, tuleb ESTDEV-il lühikese perioodi jooksul korraldada väga palju hankeid.
- **07.10.2021** IT - teenuste kokkulepe Välisministeeriumiga, et tagada funktsioonide sujuv ülevõtt ning võimaldada turvaline ja tõrgeteta infovahetus kahe omavahel tihedalt seotud organisatsiooni vahel.

Alustati ESTDEV-i töökorralduse ajakohastamist ning sisekordade väljatöötamist. 2021. aasta lõpuga olid kinnitatud ESTDEV-i teabealduse kord ja dokumentide liigituskeem, üldised töökorralduse reeglid, töotervishoiu ja tööohutusalane juhend ja koosolekute pidamise kord. 2021. aastal valimistati ette ka lähetuskord, andmekaitsekord, isikuandmete kaitse põhimõtted ja raamatupidamise sise-eeskiri. Organisatsiooni arendamine soovitava juhtimiskvaliteedi tasemele ning välisrahastajate nõuetele vastavaks jätkub 2022. aastal.

2021. aastal võeti kasutusele:

- **WebDesktop** - kaasaegne dokumendihaldussüsteem, mis võimaldab kiiret ja läbipaistvat digitaalset asjaajamist, sealhulgas dokumentide süsteemset haldamist ja arhiveerimist.
- **Fitekin** - internetipõhine ostuarvete menetluskeskkond, mis võimaldab läbipaistvat ja keskkonnasäästlikku e-arvete saatmist ja vastuvõttu ning finantsprotsesside automatiseerimist.
- **RTIP** - Riigitöötaja Iseteenindusportaal, mis hõlbustab lähetuste ja kuluaruannetega seotud otsustusprotsesse, toetab koolituste ja puhkuste planeerimist ning võimaldab läbipaistvat varade haldust ning automatiseerib info liikumise Keskusest riigi finants-, personali- ja palgaarvestuse süsteemi SAP.
- **SAP BO** - aruandlussüsteem, mille kaudu on võimalik saada ülevaadet finants-, personali- ja palganäitajatest.

Seadusest tulenevalt koostas ESTDEV 2021. aastal töökeskkonna riskianalüüsi, valis töökeskkonnaspetsialisti ja – voliniku, määras esmaabiandja ning andmekaitse spetsialisti.

Organisatsiooni identiteet

Oktoobris loodud **Kommunikatsioonibüroo** esimene ülesanne oli visuaalse identiteedi väljatöötamine. ESTDEV otsustas kasutusele võtta Eesti brändi disainisüsteemi, et rõhutada oma rolli Eesti arengukoostöö korraldajana ja harmoneerida oma väliskommunikatsioon Eesti riigiasutuste ja teiste Eesti brändi perekonda kuuluvate organisatsioonide kommunikatsioonitegevustega. Lisaks logomärgile võeti kasutusele ka tunnuslause *From the People of Estonia*, et tunnustada Eesti inimeste solidaarsust ja panust üleilmsete arengueesmärkide täitmisel.

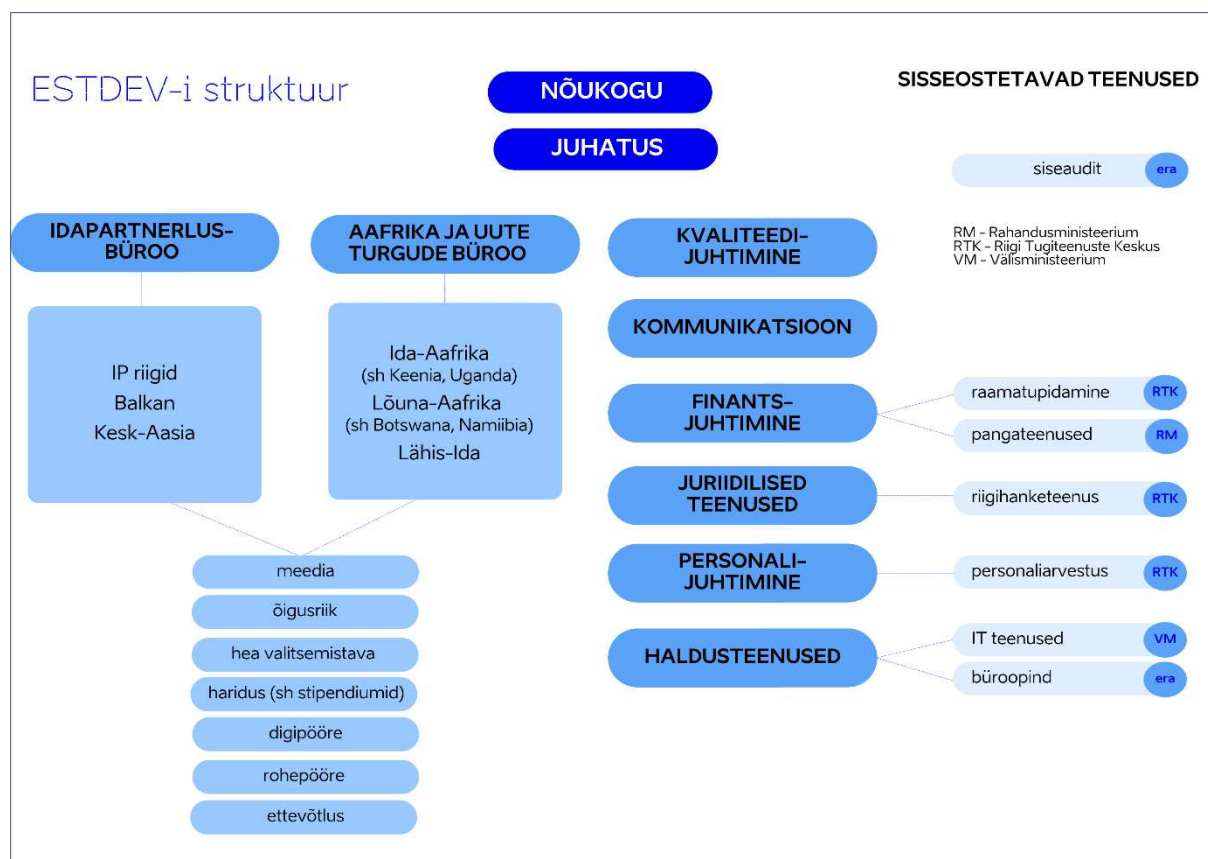
- **15.10.2021** alustas ESTDEV oma tegevuse tutvustamist sotsiaalmeedias võttes üle EIPK-le kuulunud Twitteri ja Facebooki kontod ning luues LinkedIn konto, et arendada professionaalseid suhtevõrgustikke välispartnerite ja kaasdoonoritega.
- **30.11.2021** valmis ESTDEV-i logosüsteem koostöös EAS-i ja Eesti bränd tiimiga ning algas kaubamärgi registreerimist ettevalmistav protsess.
- **10.12.2021** valmis ESTDEV-i veebileht.

ESTDEV-i töötajad

2021. aasta lõpu seisuga töötas ESTDEV-is 22 inimest, kellele lisaks oli projektide läbiviimisesse kaasatud ka 33 eksperti. Kokku oli 2021. aastal ESTDEV-ga seotud 55 töötajat, kellest 31 olid naised ja 24 mehed.

Värbamise vallas oli 2021. aasta aktiivne. Meeskonnaga liitus kokku kaheksa inimest, nende seas võtmerolle täitvad tegevjuht, Aafrika ja uute turgude büroo juht, finantsjuht, kommunikatsioonijuht ja personalijuht. Organisatsioonist lahkus üks töötaja.

2021. aasta lõpus viidi läbi mitu värbamiskonkurssi vabade positsioonide täitmiseks Aafrika ja uute turgude büroos nagu Ida-Aafrika nõunik, digiarengu programmijuht, digipädevuste ja hariduse e-lahenduste programmijuht, kes alustasid 2022. aastal.

III. ESTDEV Idapartnerlusriikides ja Balkanil

EIPK liitumisel tuli alates 1. juulist 2021 ESTDEV-le üle 11 projekti kogusummas 7,7 miljonit eurot, millest Eesti rahastus moodustas 1,33 miljonit eurot (17%). Vaatamata liitumisele jätkusid 2021 teise poolaasta projektitegevused plaanipäraselt. ESTDEV-i esimene koostööprojekt algas 01.09.2021 rahastatuna Eesti Välisministeeriumi ja USA saatkonna poolt Skopjes digireformide toetamiseks Põhja-Makedoonias.

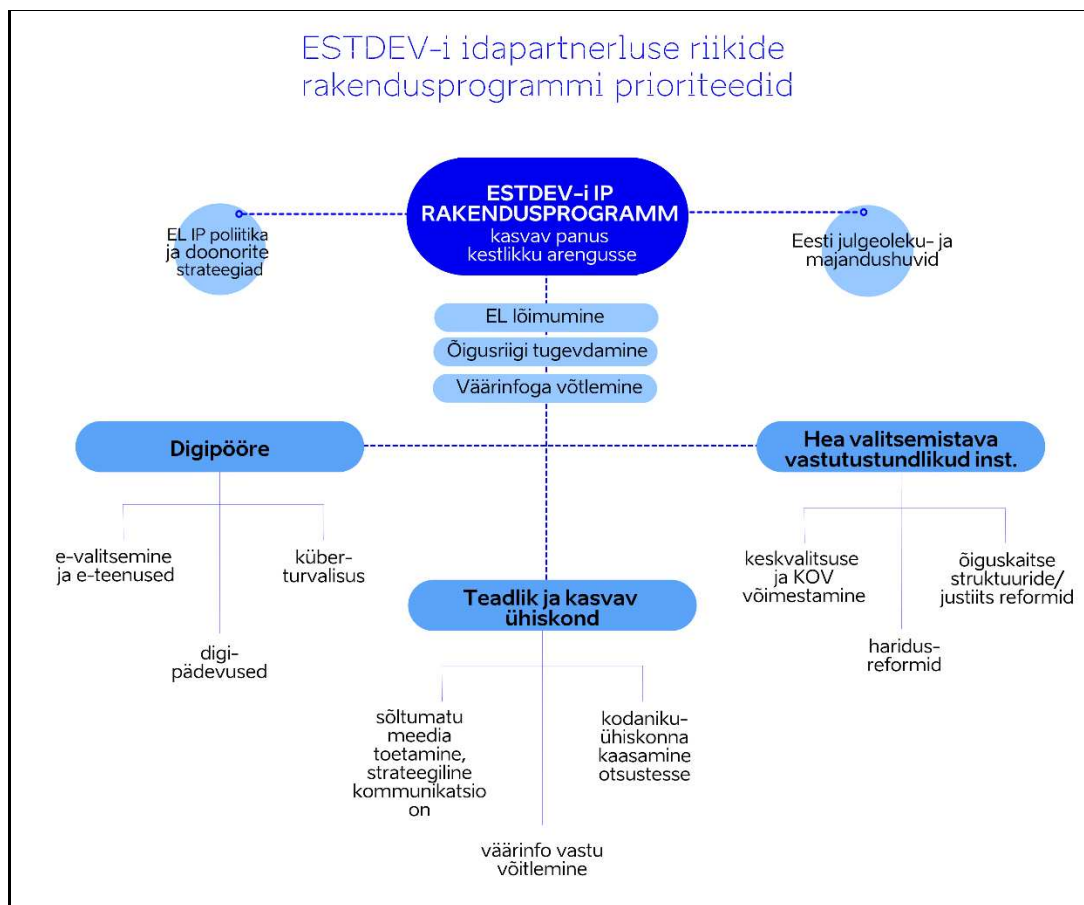
Tegevuste kavandamisel lähtus ESTDEV Eesti julgeoleku- ja majanduspoliitika eesmärkidest, Eesti Välispoliitika Arengukavast 2030 ning Euroopa Komisjoni prioriteetidest:

- Hea valitsemistava, õigusriigi, sisejulgeoleku ja justiits-sektori reformide toetamine
- Digiarenduse hoogustamine, e-lahenduste edendamine
- Sõltumatu meedia tugevdamine, väärinfoga võitlemise võimekuse tõstmine
- Haridusreformide teostamine, õpikvaliteedi tõstmine läbi digilahenduste kasutuselevõtu

2021. aastal viidi ESTDEV-i osalusega projekte ellu Ukrainas, Gruusias, Moldovas, Valgevenes, Armeenias, Kõrgõzstanis ja Põhja-Makedoonias. Suurimad rahastajad olid lisaks Eesti riigile Norra Välisministeerium, Euroopa Komisjon ning ÜRO Projektiteenuste Organisatsioon.

Riikide kaupa olid prioriteetsed valdkonnad:

- **Ukraina** - heade valitsemistavade toetamine, korruptsioonivastane võitlus, turvaliste e-lahenduste arendamine ja sõltumatu meedia toetamine
- **Gruusia** - heade valitsemistavade ja demokraatia arengu toetamine
- **Moldova** - heade valitsemistavade ja demokraatia arengu toetamine
- **Valgevene** - sõltumatu meedia toetamine; väärinfoga võitlemise võimestamine
- **Põhja Makedoonia** - digiarengu hoogustamine
- **Kõrgõzstan** - digiarengu hoogustamine

UKRAINA

Ukraina toetamine on ajalooliselt olnud Eesti välispoliitikas kesksel kohal. 2021.aastal oli ESTDEV-i tegevuse eesmärk Ukrainas jagada Eesti kogemust õigusriigi ülesehitamisel ja justiitssektori reformide elluviimisel, hea valitsemistava edendamisel keskvalitsuse ja kohalike omavalitsuse tasandil, sõltumatu meedia tugevdamine ning väärinfoga võitlemine.

Strateegiline eesmärk: õigusriigi reformide nõustamine Ukrainas

Projekti “Ukraina õigusriigi toetamine politsei, prokuratuuri, korruptsioonivastase võitluse ja hea valitsemistava valdkonnas” eesmärk oli toetada Ukrainat õiguskaitsestruktuuride reformide läbiviimisel.

Rahastaja: ÜRO Projektiteenuste Organisatsioon (UNOPS) ja Eesti Välisministeerium

Projekt keskendub neljale valdkonnale:

1. Kriminaalpoliitika

Üleriigiline sotsioloogiline uuring: ESTDEV aitas ette valmistada ja läbi viia sotsioloogilist uuringut, et saada ülevaade Ukraina ühiskonna ootuste kohta kriminaalpoliitika kujundamisele ning õiguskaitseorganite, eriti prokuratuuri usaldusväärsusele.

2. Alaealiste erikohtlemine kriminaalmenetluses

Kaks õppevisiiti Eestisse: Ukraina prokuratuuri juhtkonnale ning regioonides töötavatele prokuröridele tutvustati Eesti alaealiste erikohtlemise ja perevägivalla vähendamise süsteemi ning vanglasüsteemi reformi. Külastati Eesti prokuratuuri, Justiitsministeeriumit, Harju Maakohust, Politsei- ja Piirivalveametit ning Viru vanglat.

3. Avatud ja läbipaistev kommunikatsioon nii asutuse sees kui väljas

Kuus koolitust Ukrainas: ESTDEV-i eksperdid korraldasid kaks sisekommunikatsiooni seminari Ukraina prokuratuuri juhtidele ja PR/HR töötajatele. Lisaks neli kommunikatsioonisüsteemi ülesehitamise koolitust Ukraina peaprokuratuuri tippjuhtidele ja piirkondlikele tippjuhtidele, kus osales ka Ukraina peaprokurör **Iryna Venediktova**.

Õppevisiit Eestisse: ESTDEV korraldas Ukraina prokuröridele ja PR töötajatele visiidi Eestisse, et tutvustada Eesti ametiasutuste meediasuhtluse organiseerimist. Samuti osaleti praktilisel meediatreeningul ja läbiti väärinfo-teemaline koolitus. Külastati

Justiitsministeeriumit, Riigikantseleid, Riigiprokuratuuri, Põhja Ringkonnaprokuratuuri, Politsei- ja Piirivalveametit, Riigi Infosüsteemi Ametit ning Õhtulehe, Ekspress Meedia ja ERR toimetusi.

4. Ukraina elektroonilise kriminaalmenetluse haldamise süsteemi väljatöötamine.

Jooksev õigus- ja IT-alane elektroonilise kriminaalmenetluse haldamise süsteemi (eCMS) arendamise nõustamine, ning ESTDEV-i ekspertide osalemine Ukraina peaprokuröri Iryna Venediktova moodustatud ametkondade vahelises elektroonilise kriminaalmenetluse juurutamise töörühmas.

Projekti “Demokraatlike protsesside, õigusriigi arengu ja heade valitsemistavade juurutamine idapartnerlusriikides” eesmärk oli jagada Eesti kogemust Euroopa Liidu lõimumise eeltingimuseks olevate reformiprotsesside edukaks läbiviimiseks.

Rahastaja: Eesti Välisministeerium

Projekt keskendus Ukraina Riikliku Juurdlubüroo (DBR) institutsionaalse ja ametialase võimekuse tõstmisele. Tegemist on kõige noorema õiguskaitseasutusega Ukrainas (asutatud 2018 oktoobris), mis tegeleb ametiisikute, sh sõjaväelaste toime pandud kuritegude, sealhulgas korruptsioonijuhtumite uurimisega. DBR koosseisus töötab 1600 inimest.

Kriisikommunikatsiooni spetsialistide koolitus

ESTDEV korraldas kahepäevase kriisikommunikatsiooni erikursuse õiguskaitseorganite pressi- ja kommunikatsiooni valdkonna töötajatele Kiievis, millele järgnes kuuepäevane praktiline treening Eestis, kus külastati mitmed õiguskaitse- ja valitsusasutusi.

Keskastmejuhtide koolitamine

Kahepäevane juhtimise erikursus DBR'i peakorteris töötavatele keskastme juhtidele, millele järgnes neljapäevane õppevisiit Eestisse. Osalejad said võimaluse tutvuda Eesti õiguskaitse asutuste juhtimispraktikatega ning veenduda Eesti õiguskaitsereformide toimivuses.

Strateegiline eesmärk: hea valitsemistava edendamine

Projekti “ Kohalik vastutus demokraatia eest: läbipaistev valitsemine kohalikul tasandil” eesmärk oli julgustada kohalikke omavalitsusi võtma vastutust demokratiseerimise eest, keskendudes otsustusprotsessides läbipaistvuse suurendamisele kodanikuühiskonna organisatsioonide kaasamise ja meediaga suhtlemise kaudu.

Rahastaja: Norra Välisministeerium

Koostöölepingud Novotroitske ja Nova Kakhovka omavalitsustega

Seminaridel Ukrainas selgitati välja teemad, mis omavalitsustele huvi pakuvad. Nova Kakhovka omavalitsusjuhtidest, kohaliku meedia ja kodanikuühiskonna esindajatest koosnev delegatsioon külastas Eestit ja tutvus Pärnu linna arenguga, süüvides digilahendustesse, mida omavalitsused ja kodanikud kasutavad, kuidas on üles ehitatud linna transpordisüsteemi ning kuidas toimib Eestis pakendite taaskasutus.

Strateegiline eesmärk: sõltumatu meedia toetamine, väärinfoga võitlemise võimekuse tõstmine

Projekti “Ukraina demokraatliku kerksuse suurendamine kohaliku ja piirkondliku meedia tugevdamise kaudu” eesmärk oli koolitada ajakirjanikke ja ajakirjandustudengeid konstruktiivse ajakirjanduse, allika- ja faktikontrolli meetodite ja väärinfo tuvastamise teemadel ning selgitada meediaväljaannete rolli kohalike arvamuste ja suhtumiste kujundamisel.

Rahastajad: USA Emerging Donors Challenge Program (EDCP), USAID ja Eesti Välisministeerium

Projekt keskendus viiele Kesk- ja Lääne-Ukraina piirkonnale: Tšerkassõ, Kirovograd, Vinnitsja, Taga-Karpaatia ja Žitomõr.

Meediatreeningud ja õppevisiidid

Lisaks koolitusele Žitomõri regiooni ajakirjanduse eriala üliõpilastele toimus kaks õppevisiiti Eestisse Ukraina viie regiooni ajakirjanikele, et jälgida Eesti kohalike omavalitsuste valimiste protsessi ja meediakajastusi. Ajakirjanikud külastasid ERR ja Järva Teataja toimetusi, viibisid Arvamusfestivalil, kus kohtuti riigihalduse ministriga ning külastasid Riigikogu.

Sotsiaalmeedia kampaaniad jõudsid 133 000 inimeseni

- Kampaania, et selgitada infotarbijatele *kerksuse (resilience)* tähendust nii riiklikul kui kodaniku tasandil ning näidata vastupidavuse olulisust ühiskonna heaolu tagamisel ja kriisidest ülesaamisel. Ukraina-vastase väärinformatsiooni ja hübriidsõja mõju on toonud esile vajaduse leida viise Venemaa ohule reageerimiseks ja rahvusliku vastupanuvõime arendamiseks.
- Infokampaania, et juhtida infotarbijate tähelepanu vihakõne kasutamise ohtudele nii kodus kui töölalases diskursuses ning näidata, kuidas õigesti nimetada levinumaid haavatavaid grupe, vältides stereotüüpe, vihakõnet ja konfliktisituatsioone.

Projekti *“Ühiskonna vastupanuvõime suurendamine kohaliku meedia tugevdamise ja meediakirjaoskuse arendamise kaudu Lääne-Ukrainas” eesmärk oli tugevdada meedia rolli kohalike arvamuste ja hoiakute kujundamisel, seejuures ka kodanikuühenduste arendamisel.*

Rahastaja: USA Development Cooperation Partnership (DCP) ja Eesti Välisministeerium

Projekti tegevused on suunatud viie regiooni ajakirjanikele ja meediatudengitele: Tšernivtsi, Volõn, Ivano-Frankivsk, Lviv ja Rivne.

Meediakoolitus ajakirjandustudengitele

Kaks töötuba Ivano-Frankivski ja Lvivi piirkondades ajakirjanduse eriala üliõpilastele teemal “Polariseerida või ennetada?”, mis toimusid Vassili Stefanyki Eelkarpaatia Rahvusülikoolis, King Danylo ülikoolis, Ukraina Katoliku Ülikoolis ja Lvivi Ivan Franko Riiklikus Ülikoolis.

Koolitus tegevajakirjanikele

Kaks meediakoolitust Ukraina reporteritele ja toimetajatele järgnevatel teemadel: professionaalsed kutsestandardid, konstruktiivne ajakirjandus, vihakõne, väärinfo tuvastamine, allika- ja faktikontrolli meetodid.

Projekti *“Väärinfo tõrjumine Ida- ja Lõuna-Ukrainas” peaeesmärk oli tugevdada kaheksa Ida- ja Lõuna-Ukraina regiooni elanikkonna vastupanuvõimet nii sise- kui välisjõudude poolt loodud ja levitatud väärinfole.*

Rahastaja: Euroopa Komisjon

Projekt on suunatud Donetski, Dnipropetrovski, Harkivi, Hersoni, Luhanski, Mökolajivi, Odessa ja Zaporižžja kohaliku meedia, kohalike omavalitsuste ja noorte teadlikkuse tõstmisele.

Meediatreeningud tegevajakirjanikele

Kriitilise mõtlemise oskuste arendamine, meediapädevuse suurendamine ja väärinfo narratiivide tutvustamine aitab kohalikel ajakirjanikel oma töö läbi vähendada väärinfo mõju ja ulatust, kuna info valik ja selle edastamise viis mõjutab ühiskonna tõekspidamisi ja meelsust.

Meediakoolitused kohalike omavalitsuste esindajatele

Seminaride eesmärk oli tõsta kohalike omavalitsuste esindajate teadlikkust väärinfo vormide ja meetodite osas ning tugevdada nende oskusi suhtekorralduse alal.

Sotsiaalmeedia kampaaniad noorte teadlikkuse kasvuks

Väärinfo mõju vähendamiseks käivitati ka infokampaaniad sotsiaalmeedias Ukraina elanike, eriti noorte, kriitilise mõtlemise ja meediapädevuse parendamiseks.

- *“Miks vaikivad teisitimõtlejad”* kampaania eesmärk oli vaikimisteooria spiraalile tuginedes selgitada, miks inimesed mõnikord oma tööekspidamisi avalikult ei väljenda ega kaitse, miks see võib ühiskonda negatiivselt mõjutada ning mida tuleks selle vältimiseks ette võtta. Kampaania jõudis ligi 258 000 Facebooki kasutajani.
- *“Migrant ≠ pagulane. Kuidas eristada fakte ja vältida manipuleerimist”* kampaania oli pühendatud rände üldisele mõistmisele ja rändega seotud terminoloogia selgitamisele, et vältida selle teemalist manipuleerimist ja väärinfot ning murda meedias levinud müüte. Kampaania jõudis 196 397 Facebooki kasutajani.

MOLDOVA

Strateegiline eesmärk: hea valitsemistava edendamine

Projekti “Euroopa Liidu väärtustel ja läbipaistval valitsemisel põhineva demokraatliku valitsemistava juurutamine: Eesti reformikogemuse rakendamine Moldova kohalike omavalitsuste võimestamisel” eesmärk oli Eesti kogemuse kaudu tõsta omavalitsuste võimekust ja efektiivsust oma töö korraldamisel ning tõhustada nende koostööd kohalike elanike, vabaühenduste, meedia ja ettevõtetega.

Rahastaja: Eesti Välisministeerium

Projekti tegevused koondusid Slemeti, Palanca ja Hincesti kohalikele omavalitsusele.

E-valitsemise lahenduste tutvustamine ametnikele

- Digitaliseerimise ja küberturvalisuse koolitusseminar Palanca vallale. Koolituse eesmärk oli ametnike digipädevuste tõstmine (efektiivne arvuti käsitlemine ja turvaline internet).
- Hincesti linnapea Alexandru Botnari nõustamine ja esitlus Hincestis linnavalitsuse liikmetele küberturvalisuse teemadel, kus tutvustati ka Eesti kohalike omavalitsuste kogemusi avalike teenuste kättesaadavaks muutmisel Internetis.
- Ümarlaud Slemeti omavalitsuses vallavanem Tatjana Badaniga ja kohalike ettevõtjatega.

GRUUSIA

Strateegiline eesmärk: hea valitsemistava edendamine

Projekti *“Kohalik vastutus demokraatia eest: läbipaistev valitsemine kohalikul tasandil”* eesmärk oli tutvustada Eesti omavalitsuste kogemust kirjutada projekte ja taotleda raha erinevate valdkondade edendamiseks, nt kohaliku transpordi või digivõimekuse tõstmiseks kohalikus omavalitsuses.

Rahastaja: Norra Välisministeerium

Projektitegevused koondusid Mtskheta, Telavi, Tsageri ja Samtredia omavalitsuste koolitamise ümber

Gruusias toimusid kohaliku omavalitsuse volikogu valimised 2021. a sügisel, misjärel vahetusi linnajuhi kohasid ESTDEV-i partner-omavalitsustes. Seetõttu kohtusid keskuse esindajad detsembris Tbilisis kõikide uute omavalitsusjuhtidega, kellega arutati projekti seniseid tegevusi ja pandi paika tööplaan 2022. aastaks.

ARMEENIA

Strateegiline eesmärk: hea valitsemistava edendamine

Projekti *“Kohalik vastutus demokraatia eest: läbipaistev valitsemine kohalikul tasandil”* tutvustab Eesti oma haldusreformi kogemust Armeenia Lori regiooni omavalitsustes.

Rahastaja: Norra Välisministeerium

Projektitegevus koondus kahte Lori regiooni Alaverdi ja Lori Berdi omavalitsustesse.

Omavalitsuste õppevisiidid Eestisse

ESTDEV-i kutsel saabusid mõlema omavalitsuse delegatsioonid koos meedia ja kodanikuühiskonna esindajatega Eestisse, et tutvuda Eesti haldusreformiga, ettevõtluse korraldamisega väljaspool suurlinnu ning Paldiski kogemusega muuta vanad sõjaväehooned moodsateks tööstushooneteks. Alaverdi delegatsioon vaatles põhjalikumalt Jõgeva valda, seal toimivaid asutusi ning Lori Berdi delegatsioon Põhja-Sakalat, kus tutvuti konkreetsemalt ühe omavalitsuse haldusallas kuuluvate ülesannetega, alates arengukava ja eelarve koostamisest kuni erinevate registrite, linnahalduse ning teenuste pakkumiseni.

Ümarlaua-arutelud Armeenia ja EL koostöö teemadel

Kohalik partner MTÜ Armeenia Ülikooliharidusega Naiste Assotsiatsioon korraldas projekti raames kuus ümarlauda teemadel “Idapartnerluse poliitika, Armeenia ja EL vahelise koostöö eesmärgid ja väljavaated” ning “Naiste omaalgatuste arendamine kogukondades”.

VALGEVENE

Strateegiline eesmärk: sõltumatu meedia toetamine, väärinfoga võitlemise võimekuse tõstmine

Projekti „Valgevene sõltumatu meedia toetamine“ eesmärk on toetada Valgevene väljaandeid ja sõltumatuid ajakirjanikke, kes poliitilise surve tõttu olid sunnitud riigist lahkuma. Täna ses poliitilises olukorras on vaba ajakirjanduse roll ülitähtis elanikkonna informeerimiseks ja demokraatliku ühiskonna ülesehitamiseks. Olles eksiilis, on need ajakirjanikud sattunud väga keerulisse olukorda, ning peavad oma töö- ja elukorralduse nullist üles ehitama.

Rahastaja: Eesti Välisministeerium

2021 II poolaastal toimusid pidevad konsultatsioonid Valgevene Pressiklubi juhatusega ja ettevalmistus Valgevene ekspertidele/meediakoolitajatele mõeldud Eesti õppereisi läbiviimiseks.

PÕHJA-MAKEDOONIA

Strateegiline eesmärk: digipöörde ja digioskuste suurendamine

Projekti “Läbipaistva valitsemistava toetamine Põhja-Makedoonias läbi moodsate e-valitsuse lahenduse kasutuselevõtu” eesmärk oli luua koostööraamistik Eesti, Põhja-Makedoonia ja USA vahel et toetada Põhja-Makedoonia arengut digitaliseerimise valdkonnas ning Euroopa Liiduga ühinemisel.

Rahastaja: USA saatkond Skopjes ja Eesti Välisministeeriumi

Koostöölepingu allkirjastasid ESTDEV-i tegevjuht ja Põhja-Makedoonia asepeaminister 24. septembril 2021. aastal, millele eelnes Eesti ekspertide visiit Põhja-Makedooniasse, et saada ülevaade digiarengu hetkeolukorrast ja arenguvisionist ning leppida kokku tööplaan 2022. aastaks.

KÕRGÕSZTAN

Strateegiline eesmärk: digipöörde ja digioskuste suurendamine

Projekti "Tulevikulahendused Kõrgõzstani maapiirkondadele: digitaliseerimine ja läbipaistvus" eesmärk oli arendada Kõrgõzstani maapiirkondade noorte ja naiste digioskusi, et seeläbi suurendada nende osalemist ettevõtluses ja kohaliku tasandi otsustusprotsessides.

Rahastaja: Euroopa Komisjoni ja Eesti Välisministeerium

Tegevuspiirkond: Oši, Ōsõk-Kõli ja Batkeni regioonid

Vajaduste kaardistamine digioskuste suurendamiseks

- Kaardistamise käigus küsitleti 400 inimest kümnes omavalitsuses, korraldati neli fookusgrupi arutelu ja tehti süvaintervjuud 30 vabakonna, kohalike omavalitsuste ja kutsekoolide esindajaga.
- Biškekis korraldatud hübriidvormis konverentsil tutvustas ESTDEV kaardistuse tulemusi ja projekti eesmärgi, et aidata kaasa paremale poliitika- ja seadusloomele ning olemasolevate digipraktikate ümberkujundamisele. Osalejate hulgas olid ka Kõrgõzstani Töö-, Sotsiaalkindlustus- ja Migratsiooniministeerium, Kõrgõzstani Kultuuri-, Teabe-, Spordi- ja Noorsoopoliitika ministeerium, Kõrgõzstani Ministrite Kabineti juurde kuuluva Riigiteenistuse ja Kohalike Omavalitsuste Amet ning Euroopa Liidu esindus Biškekis.

Idapartnerlussuuna olulisemad üritused

Lisaks projektitegevustele korraldas Idapartnerlusbüroo koostöös Tšehhi Vabariigi välisministeeriumiga Tallinnas kahepäevase hübriid-konverentsi teemal **Digiarengu ja riigivalitsemise reformid: küberriskide leevendamine ja kerksuse tugevdamine**, mis keskendus väljakutsetele digipöörde turvalisuse tagamisel nii keskvalitsuse kui ka kohalike omavalitsuse tasandil. Kokku osales üritusel ligi 50 inimest Eestist, Ukrainast, Gruusiast, Moldovast, Armeenias ja Aserbaianist. Samuti eksperdid Euroopa Komisjonist, EEAS (European Union External Action), CORLEAP (Conference of Regional and Local Authorities for the Eastern Partnership) ning kolleegid Tšehhi Vabariigi välisministeeriumist ja Eesti Välisministeeriumist.

Eesti Välisministeeriumi Tallinnas korraldatud 7. Idapartnerluse konverentsil **Idapartnerlus pärast 2020. aastat: tulevik sõltub meie tänastest tegudest** osalesid mitmed ESTDEV-i eksperdid idapartnerluse tulevikku analüüsivatel paneelaruteludel.

IV. ESTDEV-i töö Aafrika suunal

ESTDEV-i Aafrika-suunaline rakendusprogramm põhineb Eesti Välispoliitika Arengukava 2030 eesmärkidel, Arengukoostöö ja Humanitaarabi Programmil 2020–2023 ning Eesti Aafrika regioonistrateegial. ESTDEV-i roll on läbi arengukoostöö ning pikaajalise humanitaarabi panustada Aafrika kontinendi julgeolekusse ja stabiilsusesse, tugevdada vastastikku kasulikke majandussuhteid ning toetada Aafrika partnerriikide kestlikku arengut.

Koostöövõimaluste kaardistamisel lähtus ESTDEV Aafrika prioriteetsete partnerriikide (Keenia, Uganda, Namiibia ja Botswana) arenguvajadustest ning keskendus valdkondadele, kus Eestil on pakkuda tugevat lisaväärtust ja ekspertiisi - hariduse innovatsioon, digi- ja rohepöörde ning ettevõtluse arendamine. Lisaks panustab ESTDEV koostöösse partneritega Aafrika kontinendi pikaajaliste humanitaarkriiside leevendamisel.

2021. aasta kui Aafrika-suunalise arengukoostöö algaasta

Mitmed Eesti kodanikuühiskonna ning erasektori esindajad on Aafrika-suunal tegutsenud juba aastaid, siis ESTDEV-i asutamine 2021. aastal andis eelduse ja lisatõuke Eesti-ülese, süsteemse ning strateegilise koostöö tekkeks.

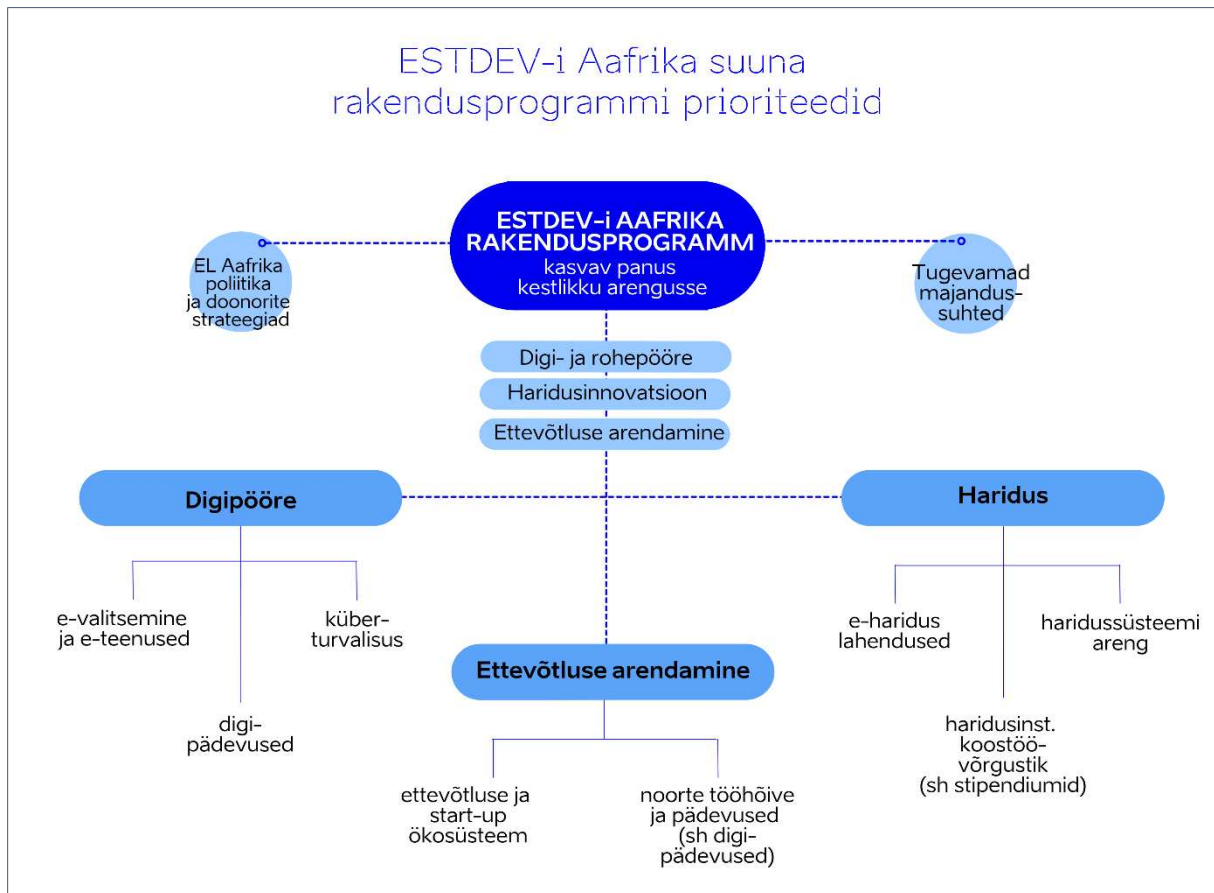
ESTDEV täitis 2021. aastaks seatud eesmärgi konsolideerida senised Aafrika-suunalised arengukoostöö ja pikaajalise humanitaarabi tegevused ning kaardistada partnerid nii Eestis kui väljaspool, kellega strateegiliste eesmärkideni jõudmise nimel koostööd arendada.

Selleks:

- Investeerisime olude ja konteksti tundmisesse, et identifitseerida võimalused ja eeldused Eesti ekspertiisi ja huvide rakendamiseks partnerriikides.
- Arendasime Eesti-sisest koostöövõrgustikku, et kaardistada Eesti erasektori ja kolmanda sektori huvid ja plaanid Aafrika suunal.
- Arendasime suhtevõrgustikku partnerriikides ja korraldasime visiite Eesti ning partnerriikide delegatsioonide vahel.
- Defineerisime Eesti ekspertiisi väärtuspakkumisi Aafrika suunal.

Väikeriigina on Eesti arengukoostöö tulemuslikkuse ja nähtavuse tagamiseks strateegiliselt oluline arendada partnerlussuhteid Euroopa Liidu initsiatiivi „**Digital4Development**“ (D4D) raames, kahepoolset teiste riiklike arengukoostööd tegevate organisatsioonidega, ÜRO ja Maailmapangaga. 2021. aasta tegevuse tulemusena kindlustas ESTDEV oma Aafrika eesmärkide vastavuse *Team Europe* prioriteetidega.

ESTDEV-i Aafrika suuna rakendusprogrammi prioriteetidid

Et tagada ESTDEV-i tegevuste mõjususe ning nähtavus:

- Koostame tootepakette Eesti ekspertiisi ja ettevõtete tutvustamiseks sihtriikides.
- Paigutame rahalised ressursid eelkõige suurematesse initsiatiividesse, mille raames saavad rakendustasemel kaasuda ka ESTDEV-i partnerid.
- Arendame Twinningu ekspertiisi, arvestades Twinningu programmi laienemist Aafrika mandrile.
- Arendame koostööd erinevate ministeeriumitega ning nende sihtasutustega, et sidustada nende tegevused ESTDEV-i arengukoostöö põhitegevustega.
- Kaasume globaalsetes initsiatiivides ja töögruppides, et näidata ja arendada EE ekspertiisi arengukoostöö maastikul.

ESTDEV-i eesmärgid Aafrika partnerriikides

ESTDEV-i eesmärk on toetada partnerriike kestliku arengu eesmärkide saavutamisel ning vaesuse ja ebavõrdsuse vähendamisel. Aafrika riikide sotsiaalmajanduslik heaolu, naiste ja tüdrukute võimalused ja head valitsemistavad loovad soodsa keskkonna

konkurentsivõimelise majanduse ja ettevõtluse arendamiseks ning töökohtade loomiseks. Vastavalt vajadusele, on ESTDEV oma partneritega valmis toetama ka humanitaarabi sektori efektiivsust ning partnerriikide valmisolekut kriisidega toimetulekuks.

Prioriteetid riikide kaupa

- **Keenia** - digiarengu, e-valitsemise hoogustamine
- **Uganda** - haridussüsteemi digitaliseerimine ning innovatsiooni ja ettevõtluse toetamine
- **Namiibia** - e-valitsemise ja ettevõtluse arendamine
- **Botswana** - digiarengu, e-lahendused andmete põhise majanduskeskkonna loomiseks

KEENIA

Keenias keskendus ESTDEV 2021. aastal **digiarengu**, täpsemalt Keenia **e-valitsemise** eesmärkide toetamisele ning seda peamiselt koostöös **Saksamaa Rahvusvaheline Arengukoostöö Agentuuriga** (GIZ) ning **Euroopa Komisjoniga**. Koostöös EL'i liikmesriikidega tegutseb ESTDEV Keenia *Inimkeskse Digiarengu Team Europe* Initsiatiivis. Lisaks osaleb ESTDEV ka Digital for Development lipulaeva projektis *EU-AU Data Flagship*. Selle eesmärk on ehitada Aafrikas ühtset andmeturgu, mis põhineks tugeval isikuandmete kaitsel ja koostalitlusvõimel ja mis tulevikus aitaks edendada koostööd Euroopa ja Aafrika ettevõtjate ja poliitikakujundajate vahel. ESTDEV-i jaoks on oluline kaasa aidata D4D Aafrika Hub'i, Euroopa Komisjoni „*Globaalse Euroopa*“ instrumendi ning muude initsiatiivide sidustamisele, mis keskenduvad digiarengu toetamisele nii Aafrika kontinendil kui ka globaalselt.

UGANDA

Ugandas alustas ESTDEV tihedat koostööd Uganda haridus-ja spordiministeeriumi ja IT ministeeriumiga ning kavandab kahepoolset koostööd Belgia arengukoostöö agentuuriga **Enabel**. Uganda riikliku arengukava *Vision 2040* elluviimisel on digilahendustel ja haridusinnovatsioonil mängida võtmeroll. Riigi digitaalse arengu strateegia sätestab valitsuse eesmärgid luua digipädev ühiskond, mis on turvaline, jätkusuutlik ja uuenduslik, ja mis loob sotsiaalmajanduslikku väärtust ühiskonna liikmetele. ESTDEV-i eesmärk Ugandas on toetada **haridussüsteemi digitaliseerimist ning innovatsiooni ja ettevõtluse toetamist**, seades peamiseks sihtgrupiks naised ja tüdrukud. Ugandas töötab ESTDEV koostöös EL liikmesriikidega D4D ja *Team Europe* Initsiatiivides.

NAMIIBIA

Namiibias toetab ESTDEV koos partneritega Namiibia eesmärki edendada jätkusuutlikku ja inimkeskset digipööret. Võttes arvesse Eesti käimasolevat koostööd Namiibias ning tuleviku koostöövõimalusi muuhulgas läbi D4D lipulaeva projekti EU-AU Data Flagship, keskendub ESTDEV **e-valitsemise** ja **ettevõtluse arendamisele**. ESTDEV kaasub käimasolevas koostöös **GIZ'iga** ning **EL Delegatsiooniga**, et koos era- ja kolmanda sektori partneritega toetada Namiibiat digitaalse innovatsiooni väljakutsete lahendamisel ning digitaalse ökosüsteemi tugevdamisel, sealhulgas Namiibia idufirmade ökosüsteemi arendamisel, idufirmade vahetuse ja kohapealse mentorluse teel.

BOTSWANA

Botswana eesmärk on kasutada ära **digiarengu** pakutavaid võimalusi, et elavdada nii erasektori investeeringute kasvu kui ka suunata riik nii andmete- kui ka teadmiste põhise majanduse suunas. *Smart Botswana* on Botswana-algatatud rakendusprogramm, mille eesmärgiks on juhtida majanduse, valitsuse ning ühiskonna ümberkujundamist strateegiliste algatuste kaudu. Botswana on Eesti arengukoostööle uus partnerriik. 2021. aastal investeeris ESTDEV Botswana koostöö-vajaduste tundmaõppimisele ning algatustele, et identifitseerida võimalused Eesti ekspertiisi ja huvide rakendamiseks *Smart Botswana* initsiatiivides.

V. Ettevaatavalt 2022. aastasse

Alates 01.01.2022 täidab ESTDEV Vabariigi Valitsuse määrusega sätestatud ülesannet korralda arengukoostööd ja pikaajaliste humanitaarkriiside lahendamist. Määruse kohaselt andis Välisministeerium ESTDEV-le üle kolmandate osapooltega sõlmitud lepingud Euroopa Komisjoni projektide kaasrahastamiseks või rahvusvaheliste koostööprojektide elluviimiseks või mille abikõlblikkus periood lõppes pärast 1. jaanuari 2022. a.

See tähendab, et võrreldes 2021. aastaga kasvavad 2022. aastal ESTDEV-i kohustused ning majandustegevuse aktiivsus. Seega ei tohiks 2021. aasta majandusaruande baasilt prognoosida tegevuste ulatust järgnevatiks aastateks.

Samuti on 24.02.2022 alanud sõda Ukrainas mõjutanud tugevalt ESTDEV-i tööd ja aastaks 2022 tehtud plaane. Koostöös lepingupartneritega on ESTDEV reorganiseerinud oma Ukraina suunalist projektitegevust ja teinud ettepanekud projektide peatamiseks, ümber sihistamiseks või lõpetamiseks. Selle eesmärk on pakkuda maksimaalset toetust Ukraina riigile ja rahvale ning tagada arenguprojektide vastavus muutunud oludele.

Ümbervaatamisel on kogu ESTDEV-i Idapartnerluse suuna rakendusprogramm ning väljatöötamisel on uus arengukoostöö strateegia, mis keskenduvad sõjajärgse Ukraina ülesehitamisele.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2021	30.04.2021	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	959 127	0	2
Nõuded ja ettemaksed	594 815	0	3
Kokku käibevarad	1 553 942	0	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksed	20 043	0	3
Kokku põhivarad	20 043	0	
Kokku varad	1 573 985	0	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	99 705	0	6
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	1 192 572	0	8
Kokku lühiajalised kohustised	1 292 277	0	
Kokku kohustised	1 292 277	0	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	233 087	0	
Aruandeaasta tulem	48 621	0	
Kokku netovara	281 708	0	
Kokku kohustised ja netovara	1 573 985	0	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	30.04.2021 - 31.12.2021	Lisa nr
Tulud		
Annetused ja toetused	1 502 079	9
Kokku tulud	1 502 079	
Kulud		
Jagatud annetused ja toetused	-393 819	10
Mitmesugused tegevuskulud	-375 159	11
Tööjõukulud	-657 310	12
Muud kulud	-27 193	
Kokku kulud	-1 453 481	
Põhitegevuse tulem	48 598	
Muud finantstulud ja -kulud	23	
Aruandeaasta tulem	48 621	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	30.04.2021 - 31.12.2021	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	48 598	
Korrigeerimised		
Muud korrigeerimised	233 087	
Kokku korrigeerimised	233 087	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-614 858	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	1 292 277	
Kokku rahavood põhitegevusest	959 104	
Rahavood investeerimistegevusest		
Laekunud intressid	23	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	23	
Kokku rahavood	959 127	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	959 127	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	959 127	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
30.04.2021	0	0
Aruandeaasta tulem	48 621	48 621
Muud muutused netovaras	233 087	233 087
31.12.2021	281 708	281 708

Muude muutuste all on kajastatud mõju sihtasutuse netovarale, mis tuleneb ühinemisest Sihtasutusega Eesti Idapartnerluse Keskus, vt lisa 15.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutuse Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus 2021.aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti raamatupidamise seaduses, mida täiendavad

Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ning lähtutakse ka avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendis sätestatud nõuetest.

Bilansi ja tulemiaruaruande skeemides kasutatakse RTJ 14 kehtestatud skeeme.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes, lähtudes soetusmaksumusest.

Finantsvarad

Finantsvaradeks loetakse raha, lepingulist õigust saada teiselt osapoolelt raha või muid finantsvarasid (näiteks nõuded ostjate vastu, sihtfinantseerimise nõuded), lepingulisi õigusi vahetada teise osapoollega finantsvarasid potentsiaalselt kasulikel tingimustel. Finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstava või saadava tasu õiglase väärtus.

Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvaraga otseselt seotud tehingukulutusi. Finantsvarade edasine arvestus toimub olenevalt nende tüübist kas õiglase väärtuse, soetusmaksumuse või korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui sihtasutus kaotab õiguse antud finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolle üle antud finantsvarast tulenevad rahavood ja enamiku antud finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Raha

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruandes arvelduskontodel ja riigikassas olevat raha jääki.

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil. Põhitegevuse rahavoogude leidmisel korrigeeritakse aruandeaasta põhitegevuse tulemit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja põhitegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste saldode muutused ja toetuste nõuete ning kohustiste muutused.

Investeeringu- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

2021. aasta rahavoogude aruande real muud korrigeerimised on kajastatud seoses sihtasutuste ühinemisega. Sihtasutusest Eesti Idapartnerluse Keskus üle kantud arvelduskontode jäägi (1 371 556 eurot) ja nõuete-kohustiste vahe (-1 138 469 eurot) summas 233 087 eurot.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised hinnatakse aruandekuupäeva seisuga ümber eurodesse aruandekuupäeval ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena saadud valuutakursi kasumid ja kahjumid kajastatakse aruandeperioodi tulemiaruanne, kusjuures põhitegevuse tuludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja -kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega, muud valuutakursist tulenevad erinevused kajastatakse finantstuludes ja -kuludes.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse sihtasutuse tavapärase majandustegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjate laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest, seejuures hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Saamata sihtfinantseerimine kajastatakse nõudena perioodil, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks toetused on mõeldud. Ettemakstud teenused kajastatakse ettemakstud tulevaste perioodide kuluna.

Rendid

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul kuluna.

Finantskohustised

Lühiajalised finantskohustised on võlad tarnijatele, võlad töövõtjatele, maksukohustised, sihtfinantseerimisega seotud kohustised toetuse saajatele ning toetusteks saadud ettemaksed.

Lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas.

Annetused ja toetused

Toetused jagatakse järgmisteks liikideks:

1. sihtfinantseerimine - teatud sihtotstarbel saadud ja antud toetused, mille puhul määratakse selle eesmärk koos mõõdikutega eesmärgi täitmise jälgimiseks, ajakava ja rahaline eelarve ning toetuse andja nõuab saajalt detailset aruandlust raha kasutamise kohta ning raha ülejääk tuleb maksta andjale tagasi;
2. tegevustoetused - antud ja saadud toetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest. Tegevustoetus kajastatakse toetuse saaja poolt tuluna raha laekumisel.

Sihtfinantseerimise liigid on:

1. kodumaine sihtfinantseerimine - residentidelt, sh teistelt avaliku sektori üksustelt saadud ja neile antud sihtfinantseerimine, v.a. nende kaudu vahendatud välismaine sihtfinantseerimine;
2. välismaine sihtfinantseerimine - mitteresidentidelt, sealhulgas rahvusvahelistelt organisatsioonidelt saadud sihtfinantseerimine.

Sihtfinantseerimise tulude ja kulude kontodel eristatakse sihtfinantseerimist ja selle vahendamist. Sihtfinantseerimist nimetatakse vahendamiseks, kui see saadi edasifinantseerimiseks, mitte oma tegevuskulude katmiseks. Vahendamise korral võrdub vahendamiseks saadud toetuste tulu edasiantud toetuste kuluga.

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise perioodil. Kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulutusi tehtud, kajastatakse saadud vahendid ettemaksena.

Toetuste vahendamiseks saadud sihtfinantseerimisi kajastatakse kuludes ja tuludes vastavalt toetuste saajate poolt tehtud kulutustele, mille kohta on toetuse saaja esitanud kuluaruande või teatise.

Kui sihtfinantseerimiseks saadud rahalised vahendid kantakse vahendajale, kajastab vahendaja seda saadud ettemaksena kuni kulu ja tulu kajastamise perioodi saabumiseni.

Kui vahendaja kannab toetuse saajale raha üle ettemaksena, kajastab ta seda toetuse saajale antud ettemaksena. Kui vahendaja aktsepteerib toetuse saaja aruande tehtud kulutuste osas, kajastab ta toetuse saaja kulutuste tegemisega samas perioodis tulu toetuse andjalt ja kulu toetuse saajale ning võtab arvele kas nõude toetuse andja vastu või vähendab toetuse andjalt saadud ettemakset ja võtab arvele kohustise toetuse saaja ees või vähendab toetuse saajale antud ettemakset.

Seotud osapooled

Sihtasutuse aastaaruande koostamisel on seotud osapoolteks nõukogu liikmed, juhatus ja eelnimetatud isikute lähisugulased ning nende olulise mõju või kontrolli all olevad juriidilised isikud.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2021	30.04.2021
Riigikassa	912 996	0
SEB	46 131	0
Kokku raha	959 127	0

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2021	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	243	243	0	0	
Ostjatelt laekumata arved	243	243	0	0	
Ettemaksed	21 120	1 077	20 043	0	
Tulevaste perioodide kulud	1 077	1 077	0	0	
Muud makstud ettemaksed	20 043	0	20 043	0	
Saamata sihtfinantseerimine	243 008	243 008	0	0	8
Ettemakstud sihtfinantseerimine	350 487	350 487	0	0	8
Kokku nõuded ja ettemaksed	614 858	594 815	20 043	0	

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2021	
	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	0	16 566
Erisoodustuse tulumaks	0	468
Sotsiaalmaks	0	28 929
Kohustuslik kogumispension	0	1 258
Töötuskindlustusmaksed	0	1 865
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	49 086

Andmed kajastuvad ka aruande lisa 6 koosseisus

Lisa 5 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	30.04.2021 - 31.12.2021
Kasutusrendikulu	29 511
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest	
	31.12.2021

12 kuu jooksul	69 563
1-5 aasta jooksul	47 142

Kasutusrendi leping B31-43/44, 23.07.2020 - äriruumide üürimine büroohoones, üüriperioodi lõpp 24.08.2023

Lisa 6 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	23 804	23 804	
Võlad töövõtjatele	26 815	26 815	
Maksuvõlad	49 086	49 086	4
Kokku võlad ja ettemaksed	99 705	99 705	

Võlad töövõtjatele sisaldab töötasu võlgnevust, deklareerimata tööjõukulumakse ja puhkusetasu kohustist.

Lisa 7 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

	31.12.2021
Tingimuslikud kohustised	
NGO Ukraine Media Center	176 923
Anti-Violence Network of Georgia	55 618
Armenian Association of Women with University Education	46 500
Public Association Civil Initiative C Leader	440 288
Kokku tingimuslikud kohustised	719 329
Tingimuslikud varad	
Flandria Valitsus	40 000
Euroopa Komisjon	1 151 159
UNOPS	566 631
Norra Välisministeerium	1 316 782
U.S. Department of State	275 561
Välisministeerium	440 243
Kokku tingimuslikud varad	3 790 376

Lisa 8 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	Laekunud	Kajastatud tulemiaruanandes	31.12.2021	
			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Välisministeerium	174 776	197 928	27 370	249 319
Euroopa Komisjon	0	461 604	141 126	638 178
Flandria Valitsus	0	93	0	29 834
Norra Välisministeerium	542 508	272 531	196 304	240 605
United Nations Office for Projekt	39 626	186 735	216 081	0
U.S. Department of State	58 888	47 609	12 614	34 636
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	815 798	1 166 500	593 495	1 192 572
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	815 798	1 166 500	593 495	1 192 572

Seisuga 01.07.2021 toodi üle järgmised SA Eesti Idapartnerluse Keskus nõuded ja kohustused:

Välisministeerium nõuded 25 132 EUR, kohustised 272 091 EUR

Euroopa Komisjon nõuded 182 330 EUR, kohustised 1 099 782 EUR

Flandria Valitsus kohustised 29 927 EUR

Norra Välisministeerium nõuded 110 638 EUR

United Nations Office for Projekt nõuded 68 972 EUR

US Department of State nõuded 7 156 EUR, kohustised 10 743 EUR

Kokku üle toodud nõuded 394 228 EUR, kohustised 1 412 543 EUR

Sihtfinantseerimisega seotud tingimuslikud nõuded ja kohustised on kajastatud lisas 7.

Lisa 9 Annetused ja toetused

(eurodes)

	30.04.2021 - 31.12.2021	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	772 681	8
Edasiantavate toetuste tulud	393 819	8
Saadud tegevustoetus	335 579	
Kokku annetused ja toetused	1 502 079	
sh eraldi riigieelarvest	533 507	
sh eraldised teistelt sponsoritelt	968 572	

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	30.04.2021 - 31.12.2021	Lisa nr
Rahaline annetus	1 502 079	

Kokku annetused ja toetused	1 502 079	
-----------------------------	-----------	--

Lisa 10 Jagatud annetused ja toetused

(eurodes)

	30.04.2021 - 31.12.2021
NGO Ukraine Media Center	267 617
Anti-Violence Network of Georgia	34 926
Armenian Association of Women with University Education	21 611
Public Association Civil Initiative C Leader	69 665
Kokku jagatud annetused ja toetused	393 819

Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	30.04.2021 - 31.12.2021
Mitmesugused bürookulud	13 226
Lähetuskulud	56 991
Koolituskulud	4 188
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	8 416
Inventari majandamiskulud	7 513
Ruumide rent ja majandamiskulud	39 523
Auditeerimine	10 955
Juriidilised teenused	3 812
Uurimis-ja arengukulud	2 380
Kommunikatsiooni ja ürituste korraldamise kulud (sihtrühmadele)	217 563
Muud tegevuskulud	10 592
Kokku mitmesugused tegevuskulud	375 159

Lisa 12 Tööjõukulud

(eurodes)

	30.04.2021 - 31.12.2021
Palgakulu	475 966
Sotsiaalmaksud	169 713
Erisoodustused	6 996
Erisoodustuse maksud	4 635
Kokku tööjõukulud	657 310
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	19

Lisa 13 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	
	30.04.2021 - 31.12.2021
Arvestatud tasu	50 152

Sihtasutuse asutajaks on Eesti Vabariigi nimel Välisministeerium. Sihtasutuse juhtorganiks on nõukogu, kes valib juhatuse. Sihtasutuse nõukogu on seisuga 31.12.2021 5-liikmeline. Sihtasutuse juhatus on 1-liikmeline.

Raamatupidamiskohustuslane ei ole tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestanud muid tasusid ega soodustusi peale töötasu.

Välisministeeriumi 2021. aasta vahendid:

saadud tegevustoetus 335579 eurot, saadud sihtotstarbeline toetus projektide elluviimiseks 197928 eurot, vt lisa 8.

Sihtasutusele osutab raamatupidamise teenust Riigi Tugiteenuste Keskus, mille eest eraldi tasu ei maksta.

Lisa 14 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Alates 1.01.2022 täidab ESTDEV Vabariigi Valitsuse määrusega sätestatud ülesannet korralda arengukoostööd ja humanitaarkriiside lahendamist. Võrreldes 2021. aastaga, toob see kaasa märgatava ülesannete muutuse ja ka majandustegevuse aktiivsuse kasvu. Seega ei tohiks 2021. aasta majandusaruande baasil prognoosida tegevuste ulatust järgnevateks aastateks.

24.02.2022 alanud sõda Ukrainas mõjutab tugevalt ESTDEV-i tööd ja aastaks 2022 tehtud plaane. ESTDEV on koostöös lepingupartneritega teinud ettepanekud Ukraina suunal projektitegevuste muutmiseks: kas peatada, ümber korraldada, ümber sihistada või ära jätta seniplaanitud tegevused, et maksimaalset aidata Ukrainat ja maksimeerida meie projektide tulemuslikkust.

Samuti on ümbervaatamisel kogu ESTDEV-i idapartnerluse arengukoostöö alane rakendusprogramm ning välja töötamisel uus arengukoostöö strateegia, mis keskendub sõjajärgse Ukraina ülesehitamisele ning arvestab muutunud vajadustega tekkinud olukorras.

Lisa 15 SA ühinemine ja mõju netovara muutuste aruandele

24.05.2021 sõlmitud ühinemislepingu alusel ühinesid Sihtasutus Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus (ühendav sihtasutus) ja Sihtasutus Eesti Idapartnerluse Keskus (ühendatav sihtasutus). Ühinemisotsus on vastu võetud 01.06.2021.

Ühinemise bilansipäevaks on 01.07.2021, ühendatav sihtasutus on äriregistrist kustutatud 30.07.2021.

Ühinemise tulemusel andis ühendatav sihtasutus ühendavale sihtasutusele üle kogu oma vara.

Üleandmisel kajastati ühendava sihtasutuse bilansis varad summas 1 785 405 eurot ja kohustised summas 1 552 318 eurot. Varade ja kohustiste vahe, summas 233 087 eurot, suurendab sihtasutuse netovara ja on kajastatud netovara muutuste aruandes, muude muutuste real.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 13.04.2022

Sihtasutus Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus (registrikood: 90015347) 30.04.2021 - 31.12.2021 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KADRI MAASIK	Juhatuse liige	13.04.2022

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Sihtasutus Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus (sihtasutus) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2021 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet perioodi 30. aprill kuni 31. detsember 2021 kohta ning raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt sihtasutuse finantsseisundit seisuga 31. detsember 2021 ning perioodi 30. aprill kuni 31. detsember 2021 finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme sihtasutusest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on juhatus kohustatud hindama sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on rakendatav, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb kas sihtasutust likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on rakendatav, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb kas sihtasutust likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad sihtasutuse raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad. Me kasutame auditi osana vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali aluse andmiseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, väaresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks sihtasutuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhatuse poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust sihtasutuse suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

13. aprill 2022

Kersti Ruut
Vandeauditori number 604
Ruut & Partnerid Audiitorbüroo OÜ
Audiitorettevõtja tegevusloa number 283
Kasesalu 12, 76505 Saue
Harjumaa

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus (registrikood: 90015347) 30.04.2021 - 31.12.2021 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KERSTI RUUT	Vandeaudiitor	13.04.2022

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Muude mujal liigitamata organisatsioonide tegevus	94999	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6299217
E-posti aadress	info@estdev.ee
Veebilehe aadress	https://www.estdev.ee